

CRITICA SOBRE EL FEDERALISME

LES ORIENTACIONS DE L'ESQUERRA

Volem sortir al pas d'uns fets que amb sistemàtica coincidència es venen produint d'un temps ençà.

Un dia és el diputat del Banc de la Propietat, senyor Casanellas que, autotàriament, en plena reunió del Partit que encara avui li fa de suport, dins: El problema de l'ESTAT CATALÀ pel qual nosaltres varem sortir (es descuida de dir «ens varen expulsar») de l'Esquerra, està resolt.

Un altre dia sentim com per altres veus autoritzades de la «democràcia catalana» també es dona com a resolt el plet intern de l'Esquerra i s'assegura que el Partit serà federal i que en el Congrés proper (això de proper és un dir) es cominàrà els militants perquè facin una declaració d'espanyolisme d'acord amb la manera de pensar dels diputats a les Corts d'Espanya que diuen interpretar els sentiments de la Catalunya republicana.

Darrerament, llegim en el diari «Política» de Madrid un article de Rovira i Virgili, encapçalat amb el mateix titular que aquestes ratlles el qual, per creure'l d'interès traduíu íntegrament.

«El partit català de major volum, l'E. R. de C. ha entrat en una nova fase, interessantíssima, que va a tenir, sens dubte, gran transcendència: la fase de la unitat espiritual.

Fins avui, l'estructura interior de l'Esquerra ha consistit en una juxtaposició de tendències diferents que conviuen en un partit únic, més per motius de tàctica —sobretot de tàctica electoral— que per raons de compenetració ideològica. Aquesta estructura procedia del naixement mateix de l'Esquerra. Va constituir-se aquesta en el mes de Març de 1931, poques setmanes abans de les eleccions del 12 d'Abril. Entraren en la nova organització, el Partit Republicà Català, la figura més destacada del qual era en Lluís Companys; el Grup de «L'Opinió» dirigit per en Joan Lluhi i Estat Català capitanejat per Francesc Macià.

L'Esquerra, així formada, va guanyar a Barcelona aquelles eleccions històriques. La victòria donà als seus homes immediatament la direcció de la política catalana i el Govern de la Generalitat i del Municipi barceloní. Heus ací un partit que, als trenta dies de fundar-se, passava a ocupar el primer lloc i obtenia el govern de les principals Corporacions públiques de Catalunya.

La ràpida successió de victòries i l'esforç per la consecució de l'autonomia feren que fossin deixats de banda i que en lloc secundari, els problemes interns del partit. El problema més important era el de la unitat de sentiments i d'orientacions. Si fou cosa fàcil la coincidència entre els amics del senyor Companys i els del senyor Lluhi, no ho fou, en canvi, la coincidència entre aquestes dues fraccions i Estat Català.

Les dificultats augmentaren per aquest cantó en començar la implantació de l'Estatut. El nacionalisme radical d'Estat Català, encara que no arribant al separatisme, topava, a voltes amb la tendència autonomista o federalista dels altres components del partit. No solament hi havia una fonda discrepància en les idees, sinó que també una manca d'acoblament en l'actuació. Amb freqüència Estat Català prenien la figura d'un Partit, més que la d'una secció de les Joventuts de l'Esquerra. L'organització paramilitar dels nomenats «escamots» i la característica d'una Senyera pròpia d'Estat Català donaven lloc a conflictes lamentables.

Aquesta situació va influir d'una manera directa en certs aspectes de la política catalana en l'any 1934 i molt especialment en els fets del 6 d'Octubre. Sobre aquest punt no s'ha fet pública encara tota la veritat que han inculat algunes versions inexactes. El fet més important és que, d'ençà d'aquell dia, es féu impossible la col·laboració entre el senyor Dencàs, cap d'Estat Català en aquella data i els que foren els seus companys en el Govern de la Generalitat de Catalunya. L'ex-Conseller de Governació es feu així mateix incompatible amb una gran part dels seus propis amics d'Estat Català.

El curs dels fets ha plantejat d'una manera apremiant el problema de l'estructura del Partit. I tot indica que aquest problema tindrà molt aviat una definitiva solució. L'Esquerra, de conformitat amb el seu programa, apareixerà amb un inequívoc matís nacionalista i federalista, amb una sola dis-

La Nació, segons Pi i Margall, apareix com formant un tot unit amb el concepte d'Estat. Dins de la seva concepció es fan i desfan les Nacions Estats per actes de força o bé per l'acció del pacte. L'Estat i la Nació són per ell idees sinònimes o complement una, d'altra i àdhuc en la seva pròpia gestació no creu com elements essencials ni amb els factors de raça ni amb els d'història ni amb els de llengua, admetent solament el pacte o bé la violència; podem sols concebre una afirmació semblant pensant que Pi i Margall, no pogué mai separar ni fixar amb claredat que és la Nació ni què és l'Estat, ni amb quins elements es formen els uns ni de com neixen o s'extingeixen les altres.

Contràriament al pensament de Pi i Margall es formen les nacions per reaccions i canvis, són processos de síntesi dintre les lleis biològiques dels pobles i que una volta formades imprimeix el seu esperit i marca amb fermesa la seva empremta a tots els homes que han estat sotmesos a uns mateixos processos reaccionals, és per això que la il·lació persisteix una vegada formada, i es manifesta a través dels seus components com són: la parla, el dret, l'art, les habituds racials etc., etc., ben independent del camí que segueixen les seves institucions polítiques.

El que és mudable i fuginer és la idea d'Estat si, aquest, com diu Pi i Margall, neix, s'eixampla o s'extingeix per acte de voluntat com és el pacte o per acció de conquesta o violència: Però ni la seva sort ni les seves constants mutacions no poden canviar l'essència de la Nació, ja que aquesta, és el fonament natural que tenen els pobles i per aquesta, és que Catalunya és Nació, el mateix en els temps de Pere el Gran, que en el temps dels Borbons i àdhuc de l'actual República, el que Catalunya ha deixat d'ésser, és un Estat i per les mateixes raons Espanya és avui un sol Estat, però no és una sola Nació sinó un complex de nacions. Per això dissentim de Pi i Margall quan en la seva obra «Las nacionalidades» en diferents capítols afirma que Espanya és una

nació, vegi's sinó en l'esmentat llibre el capítol que fa referència a les fronteres naturals, com a límits de nacions en la pàgina n.º 16, on diu: *que Espanya és la Nació que sembla tenir unes fronteres naturals superiors a les dels altres pobles*, vegi's sinó el capítol que parla del criteri històric com a element de les nacions (pàgina 18 on diu: *que Espanya no ha tingut una nació fins l'any 1580*, i en la pàgina 93 on diu: *que hi ha en la nació espanyola províncies amb fesomia pròpia*.

Pi i Margall admet com elements fonamentals de la seva doctrina l'individu, el municipi i la regió. L'Estat el conceptua com un complex d'aquests elements units pel pacte i servint-se d'aquests carreu aixeque la seva doctrina federal; Espanya nació pot, segons ell, mantenir en plena harmonia dins del seu cos, gràcies al federalisme, tots els particularisme i totes les velles províncies de fesomia pròpia, però per nosaltres els nacionalistes, Catalunya és una Nació i no una província, i és per això que reivindicuem per ella l'auto-determinació i volem per a ella, una organització estatal molt distinta del pacte bilateral, que és el fonament del federalisme, i àdhuc en nom de les formes pures de la democràcia direm que és superior l'auto-determinació dels pobles a les fórmules de contractes bilaterals. El propi Kausky afirma que el dret dels pobles a l'auto-determinació no pot ésser discutit per cap socialista veritable, ja que al capdevall (pregunta ell) què és la lluita per la democràcia, sinó la lluita per l'auto-determinació?

Andreu Nin també diu en una de les seves obres si cal suprimir el dret de l'auto-determinació pel de federació o el d'autonomia. El dret de federació, afirma, no té cap sentit per tal com la federació, és un contracte bilateral i, en canvi, el dret d'auto-determinació, afirma ell, és més democràtic per tal com parteix exclusivament de la voluntat sola de la Nació oprimida.

D'AUSONA

PER CATALUNYA

Encara hi som a temps

Anem a iniciar des d'aquestes planes i d'una forma eficient i digna una campanya encaminada a una rectificació de procediments.

Ens empeny a fer-ho, una gran massa de ciutadans anònims que veuen, com nosaltres, la desfeta que s'avança i el descrèdit a què estem abocats de persistir en la conducta actual.

No volem ésser titllats de pertorbadors ni d'impacients. Ens atribuïm, des d'avui, la representació de TOTS els militants del Partit (el que no hi estigui conforme, té aquestes planes a la seva disposició per a contradir-nor) que a cau d'orella o d'amaçat pensen igualment que nosaltres, però que per per motius que no compartim en cap cas i que de moment no volem escatir, toleren i permeten, amb el seu silenci i la seva complicitat, de veure com s'enfonsa el que amb l'esforç de tots hem constituït i que avui, per la ineptitud d'uns quants, trontolla sorollosament.

Encara hi som a temps, si rectifiquen immediatament els culpables que, avui per avui, no volem assenyalar.

Som, sense predicar-ho tant, republicans i demòcrates com el qui més; però som, per damunt de tot, nacionalistes de soca i arrel. Volem una Catalunya digna i justa on no hi càpiguen els que de la política n'han fet un cau d'apetències personals i un *modus vivendi* per a ells i els seus amics.

Volem, i ho demana el poble, homes capacitats que regeixen les nostres institucions de govern; que resolguin, entengui's bé, *que resolguin* els conflictes i que no apliquin l'actual sistema de donar temps al temps.

Confiem ésser escoltats. Avui ho fem en to de súplica, demà exigirem. Que tothom es dongui per avisat. Que no se'ns vingui amb sentimentalismes ni amb compromisos contrets.

A posar-hi tothom el coll, però, PER CATALUNYA.

per CATALUNYA,
ingresseu a la joventut d'esquerra
ESTAT CATALÀ

CAL AIXAFAR L'IMPERIALISME

L'imperialisme no és pas un problema nou. Es des de temps immemorial que els països que podríem nomenar forts han procurat oprimir-ne d'altres que eren més febles. Antigament no existia pretexte per tal de portar a cap aquesta conquesta, era senzillament la llei del fort la que imperava i així veiem com països que culturalment anaven a l'avançada del món, estaven sotmesos per altres que sense tenir l'alçària cultural o comercial d'aquests, posseïen la força bruta capaç d'oprimir-los. I era així, que aquests països que solament es distingien per la força, pretenien imposar una cultura i uns costums a aquests altres que eren la torxa del món, ço que equivalia a un retard en l'evolució constant del mateix.

Ha estat després —modernament— que l'imperialisme ha situat la seva manera d'ésser des d'un angle diferent. Ja no és la raó de la força allò en què es basen els grans Estats per tal d'aconseguir noves terres per a agregar al seu territori i fer que aquest sia fort i respectat! Avui els Estats imperialistes tenen altres mitjans com a pretexte per tal d'esclavitzar una nació. Els uns us diran que van a civilitzar (?) aquell país; altres us parlaran de què foragiten bandits; els de més enllà de què necessiten expandir-se, car no en tenen prou amb el seu territori i per últim —quin cinisme!— fins hi haurà que us dirà que hi té dret. I així veiem de què Itàlia està civilitzant a l'Abissínia amb els seus canons, gossos i altres avenços de la barbàrie, perquè necessita col·locar l'excés de la seva població a l'ensens que aprofitar-se de les riqueses naturals que posseeix el continent africà; contemplem el Japó que neteja de bandits (?) tota la Xina foragitant-los, però anant-hi entrant el seu exèrcit que ja no en surt després, i és que el Japó, dels que lluiten per l'independència xinesa i no es deixen dominar per la seva força, en diu bandits; veiem l'Anglaterra que pretèn defensar el continent africà de les escomeses del feixisme italià, no com a gest de dignitat, sinó perquè continui sota el seu domini la major part d'ell, puix que diu que hi té dret.

Aquesta és una de les formes de l'imperialisme però encara n'hi ha una altra que és més repugnant i de la qual fan ús constant els Estats moderns: el control per mitjà del capital. Així podem contemplar com Nord-Amèrica controla la major part de les nacions de l'Amèrica del Centre per mitjà de les seves grans empreses capitalistes, i veiem com Anglaterra té la major part del món supeditada al seu control gràcies als seus grans financers.

Per últim, veiem també com valent-se de l'absorció, els Estats imperialistes procuren retenir sota del seu domini nacions que tenen un nivell de vida i cultura molt superior al seu, procurant destruir la seva manera d'ésser i imposant la pobra cultura de què disposen, gràcies a les baionetes.

I tot això succeeix en ple segle XX, amb la complicitat infame de la Societat de Nacions, organisme representatiu dels grans Estats imperialistes que occeix tot intent d'alliberació i permet l'ocupació de nacions lliures que són transformades en colònies per obra de la força i davant de les deliberacions dels Comitès dels vint, dels vint-i-vuit o cosa que s'hi assembla.

Però l'imperialisme ja va a la davallada, perquè les nacions opresses intenten deslliurar-se del jou que les reté a un poder aliè. El sol de la llibertat es perfila ja a l'horitzó; ahir era Irlanda amb la seva Pasqua sagnant, avui Catalunya amb el seu 6 d'Octubre que caminen ambdues amb el ritme de la revolució que res ni ningú no podrà deturar.

Que passaria el dia que les nacions opresses s'alcessin amb un desig no de venjança, sinó de justícia. Hauríem d'ésser orbes per a no comprendre que el dia que això succeeixi haurà estat esclafat l'imperialisme. S'imposa, doncs, la unió de totes les nacions esclaves del món; cada nacionalista que vingui a aquesta unió serà un grilló que haurem trencat. L'edifici de l'imperialisme ja trontolla, apleguem-nos tots junts i l'endretrem; apleguem-nos tots junts i l'enderrocarem. Bretanya, Irlanda Eeuzkadi, Catalunya, etc. etc. tots dempeus. Una finalitat: aixafar l'imperialisme, una consigna: Repúbliques lliures, un mitjà: la unió de tots els nacionalistes del món.

ANTONI CUBERES